

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชาติไทย เป็นสังคมหนึ่งที่มีวัฒนธรรมอันดีงามประจำชาติ ซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติที่วิวัฒนาการมาจากอดีตหลายพันปี จนกระทั่งสมัยปัจจุบันวัฒนธรรมของชาติไทยก็ เป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาเป็นสง่าราศรีแก่บุคคลในชาติ นอกจากนี้ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือวัฒนธรรมไทยอัน เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย อาจกล่าวได้ว่า ถ้าปราศจากวัฒนธรรมไทย เสียแล้ว ความเป็นชาติไทย ก็คงคงอยู่มิได้ จึงสมดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน.(2517:6) ที่ว่า "การรักษาวัฒนธรรม คือการรักษาชาติ"

เอกลักษณ์ของชาติไทย คือ ลักษณะที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติไทยโดยส่วนรวม ซึ่งแตกต่างจากชาติอื่น อันปรากฏเด่นให้เห็นเป็นของชนชาวไทย เมื่อพบเห็นก็รู้ได้ทันทีว่าเป็นคนไทยหรือเป็นของไทย จรรยา มารยาทไทย เป็น เอกลักษณ์ของไทยอย่างหนึ่ง นอกเหนือจาก ภาษา ศิลปะประจำชาติ การดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และที่อยู่อาศัย

การแสดงจรรยา มารยาทไทย จึงแบ่งออกเป็น 2 ทาง ได้แก่ (ชำนานู นิสารัตน์ 2521: 117)

1. การแสดงจรรยา มารยาททางกาย ได้แก่ การมีกิริยาสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับสถานการณ์และบุคคล มีความอ่อนโยน อ่อนน้อม และมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่
2. การแสดงจรรยา มารยาททางวาจา ได้แก่ การมีวาจาสุภาพเรียบร้อย ไม่พูดส่อเสียดหรือยุยงให้เกิดการแตกความสามัคคี พูดตรงกับความเป็นจริง พูดคำที่เป็นเครื่องสมานไมตรี พูดคำไพเราะและมีประโยชน์

การแสดงจรรยา มารยาททางกาย คือ การแสดงอิริยาบถต่าง ๆ อันเป็นมารยาทไทยแบ่งออกเป็น 7 ประการ คือ

1. การยืน
2. การเดิน
3. การนั่ง
4. การแสดงความเคารพ
5. การเข้าพบผู้ใหญ่
6. การส่งของรับของจากผู้ใหญ่
7. การเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

การแสดงจรรยา มารยาททางวาจา ได้แก่ การมีวาจาสุภาพ เรียบร้อย อันเป็น มารยาทไทย แบ่งออกเป็น 7 ประการ ได้แก่

1. การไม่กล่าวคำหยาบคาย หรือไม่สุภาพ ทั้งในที่สาธารณะหรือในที่รโหฐาน
2. การไม่กล่าววาจาเท็จ และพูดสองแง่สองมุม อันเป็นเหตุให้คนทั้งหลายคลาย ความเชื่อถือ และนับถือ
3. การแสดงความคิดเห็น ควรใช้ความสุภาพ อ่อนโยน ไม่ก้าวร้าวรุนแรง
4. การเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี คู่สนทนาที่ดีมิใช่จะเป็นผู้พูดอย่างเดียวหรือฟังอย่างเดียว จะต้องปฏิบัติให้พอดี คือรู้จักพูดให้ผู้ฟังพอใจและ เป็นนักฟังที่ดี
5. การกล่าวคำขอบคุณ เมื่อได้รับความเห็นใจช่วยเหลือจากผู้อื่น และการกล่าวคำขอโทษ เมื่อทำผิดพลาดหรือต้องรบกวนผู้อื่น ควรลงท้ายประโยคคำพูดเมื่อกล่าวจบว่า ครับ ค่ะ ของชายและหญิง เป็นมารยาทอันดีงาม เพื่อให้สำเนียงที่พูดมีความไพเราะมากขึ้น
6. การสำรวมวาจา ไม่พูดและหัวเราะเสียงดังจนเกินไปหรือพูดพลาถหัวเราะพลาถ
7. การไม่ใช้วาจาขูข่ม สบประมาทรุนแรง หรือพูดในเรื่องอันไม่ควรซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นแตกร้าหรือระหองระแหงกัน

จากรายละเอียดเกี่ยวกับจรรยา มารยาทไทยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เอกลักษณ์ของ คนไทยหรือสังคมไทยมีแบบหรือลักษณะของตนเองไม่เหมือนชาติอื่น บุคลิกลักษณะของคนไทย จึงเป็นที่ประทับใจแก่คนทั่วไป หลักความประพฤติจรรยา มารยาทไทย ก่อให้เกิดประโยชน์ ในการคุ้มครองสันติสุขของสังคม เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้คนเห็นว่าโลกเป็นที่น่าอยู่น่าอาศัย มีระเบียบวินัย แต่ปัจจุบันการรับเอาอิทธิพล ทางด้านวัฒนธรรมตะวันตก เข้ามาโดยเฉพาะ

ทางการศึกษา การสื่อสารคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว การแสดงออกและความรู้สึกนึกคิดของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากแนวทางวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถีทางในการดำเนินชีวิตทั้งนี้ เพราะการยอมรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกบางอย่างเข้ามาโดยไม่คัดแปลงให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม และเป็นผลเสียต่อประเพณีและแบบอย่างอันดีงามของชาติ (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ 2527: 68)

ความเจริญทางด้านวัตถุอันเป็นอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ยอมรับและเห็นดีเห็นงาม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นนิยมว่าวัฒนธรรมตะวันตก เป็นสิ่งที่ทันสมัย โดยไม่คำนึงถึงผลเสียของการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกบางอย่างโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมมาใช้ในชีวิตประจำวัน (จรัญ พรหมอยู่ 2526: 24)

อานนท์ อาภาภิรมย์ (2519: 89) กล่าวถึงเด็กวัยรุ่นสมัยนี้พอสรุปได้ว่าเด็กสมัยนี้ต่างจากเด็กสมัยก่อนในด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม มีความประพฤติไม่ค่อยเหมาะสม ขาดความเคารพผู้ใหญ่ เด็กวัยรุ่นบางพวกบางกลุ่มประพฤติผิดทำนองคลองธรรมของประเพณีและศีลธรรมอันดีงามของไทย สาเหตุอันหนึ่งเนื่องมาจากอิทธิพลของสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น สื่อมวลชนบางอย่างมุ่งแสวงหากำไรและผลประโยชน์ซึ่ง เป็นต้นเหตุแห่งความฟุ้งเฟ้อ เมื่อเด็กวัยรุ่นนำมาลอกเลียนแบบ ทำให้เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีกิริยาท่าทางตลอดจนการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับวัยและสร้างค่านิยมผิด ๆ ให้กับตนเอง สิ่งนี้นับว่าเป็นปัญหาอันหนักยิ่งของสังคม ซึ่งตรงกับการวิจัยของบุพผา นวลละออง (2526: 138) ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่จนกลายเป็นปัญหาสังคม เช่นปัญหาวัยรุ่น ปัญหาอาชญากรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมค่านิยมอันดีงามตามแบบวัฒนธรรมไทยให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชน เพื่อดำเนินงานอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกที่อาจนำความเสื่อมเสียต่อสังคมและวัฒนธรรมของไทย รวมทั้งเป็นการส่งเสริมเอกลักษณ์ของความเป็นไทยให้ปรากฏต่อสายตาของคนทั่วไป การดำเนินการควรจะศึกษาและเน้นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กให้มากที่สุด เสียก่อน เป็นอันดับแรก นั่นก็คือครอบครัว

เกษม พุฒยานิน (2520: 48) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครอบครัว สรุปได้ว่าเวลาที่ครอบครัวมีต่อเด็กย่อมเป็นเวลาที่ได้เปรียบและยาวนานพอสมควรที่จะอบรมบ่มนิสัย เป็นไปอย่างชนิดไม่รู้สีกตัวคือค่อย ๆ ซึมซาบทีละเล็กละน้อย จึงย่อมฝังแน่นถาวรกว่าการอบรมด้วยวิธีการอื่น

ทั้งนี้ สนิท สัมครการ (2519 : 96) ได้เสนอความคิดเห็นว่าครอบครัวนั้นมีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก ดังคำกล่าวที่ว่า " สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล" และ "ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น" โดยสอดคล้องกลับประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม (2523 : 8) ซึ่งสรุปได้ว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวมีส่วนช่วยพัฒนาความคิดและรูปแบบการกระทำของเด็กไปตามวิถีทางที่พ่อแม่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดู ทั้งนี้ซิกมันด์ ฟรอยด์ (อ้างถึงในประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม 2523 : 14) ก็ได้เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็กว่าเป็นไปเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และนิสัยใจคอของเด็ก

นอกจากนี้แล้วสถาบันการศึกษาอันได้แก่โรงเรียน เป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งถือว่าเป็นกลุ่มของบรรทัดฐาน ซึ่งเป็นแหล่งของความรู้ วัฒนธรรมและสถาบันที่วางรากฐานแนวปฏิบัติตนของสมาชิกในสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกัน ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของสังคม สถาบันการศึกษามีหน้าที่ให้เด็กได้รู้จักบรรทัดฐานของสังคมได้ เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีทางในการดำเนินชีวิต การทำมาหาเลี้ยงชีพและวัฒนธรรมของไทยที่บรรพบุรุษได้สร้างสมไว้ให้เด็กจึงสามารถ เรียนรู้และได้รับประสบการณ์ โดยสถาบันการศึกษาเป็นตัวแทนของการอบรมที่สอนให้เด็กได้เรียนรู้ ค่านิยมอันดีงามของสังคม ดังแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ได้เน้นในข้อ 83 ไว้ว่า รัฐพึงจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง และก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม ศาสนา ตลอดจนขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม

ฉะนั้นทั้งสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีหน้าที่ร่วมกันที่จะถ่ายทอดอบรมและส่งเสริม ความคิด ความเชื่อ อันเป็นค่านิยมที่ดีงามตามลักษณะของวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เด็กยึดถือเป็นค่านิยมทางสังคม เพราะเด็กจะต้องเติบโต เป็นพลเมืองของชาติต่อไปในวันข้างหน้า ถ้าไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทยดีพอและไม่รู้จักปรับปรุงแก้ไขวัฒนธรรมของชาติคนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันก็จะทำให้วัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งกำลังมีอิทธิพลอย่างมากกลืนวัฒนธรรมของเราไป ในที่สุดเอกลักษณ์ของความเป็นไทยก็ไม่เหลือปรากฏไว้ให้ลูกหลานได้ชื่นชมและภาคภูมิใจในความเป็นไทย (จรัญ พรหมอยู่ 2522 : 36) ผลเสียอันยิ่งใหญ่ที่เกิดจากการละเลยในการปลูกฝังค่านิยมทางวัฒนธรรมไทยนี้ คือความไม่มั่นคงปลอดภัยของชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การเมือง และการปกครอง (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2524 : 20) ดังที่เคยปรากฏมาแล้วในอดีตที่บาง เชื้อชาติไม่สามารถธำรงรักษา เผ่าพันธุ์ของตนเองไว้ได้ ดังนั้น เราควรส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของชาติไทย เพื่อธำรงรักษาวัฒนธรรมให้คงอยู่เป็นที่ยอมรับและเพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความ เจริญรุ่งเรืองของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นทางด้านจรรยาบรรณไทย บางประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มาจากครอบครัวที่มีวิถีชีวิตแตกต่างกัน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวความคิด ความ เข้าใจ ตลอดจนทัศนคติ เกี่ยวกับจรรยาบรรณไทย เป็น เช่นไร ผลของการวิจัยทำให้ทราบปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรม เสริมหลักสูตร เพื่อ เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และเป็นแนวทางในการส่งเสริมจรรยาบรรณไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ให้แก่นักเรียน เพื่อดำเนินชีวิต ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณไทยบางประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะวิถีชีวิตแตกต่างกัน ในเขตการศึกษา 1
2. เพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับจรรยาบรรณไทยบางประการระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีวิถีชีวิตแบบอนุรักษนิยมและนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีวิถีชีวิตแบบสมัยใหม่

สมมุติฐานการวิจัย

ชฎาพร พิศัยเธียร (2524 : 124) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมแตกต่างกัน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับ ม.1 - ม.3 มีอายุอยู่ระหว่าง 12 - 15 ปี ยังอยู่ในความดูแลของบิดามารดา และญาติพี่น้อง การอบรมสั่งสอนของบิดามารดาจึงมีอิทธิพลมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีอายุระหว่าง 16 - 18 ปี เป็นวัยที่ต้องการความเป็นอิสระจากผู้ปกครองแต่จะผูกพันอยู่กับกลุ่ม เพื่อนมากกว่าครอบครัว

ประเสริฐ แย้มกลิ่นพุ่ง (2524: 8) กล่าวว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็กให้เจริญเติบโต เป็นพลเมืองดีของสังคม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข การอบรมเลี้ยงดูเด็กจึงมีความสำคัญมาก สำหรับประโยชน์สุขของสังคมทุกสังคมจะมีความเชื่อและประเพณีต่าง ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไว้ เป็นแนวทางให้ครอบครัวต่าง ๆ ปฏิบัติตามความเชื่อและประเพณีที่สังคมกำหนดไว้

วิระวรรณ อามระดิษ (2522: 148) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปรากฏว่าการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนของบิดามารดาของนักเรียนมีผลให้ความคิดเห็นทางด้านจริยธรรมของนักเรียนแตกต่างกัน และได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาพบว่านักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ใหญ่ในบ้านให้การสั่งสอนและทำเป็นตัวอย่างให้เห็นมาก มีค่านิยมทางสังคมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสั่งสอนและทำเป็นตัวอย่างน้อย การที่เด็กจะอนุรักษ์ค่านิยมทางจริยธรรมไว้ได้อาจเกิดจากปัจจัย เช่น ลักษณะวิถีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและภูมิหลังทางครอบครัว

จากแนวความคิดเห็นและผลงานวิจัยดังกล่าวแสดงพื้นฐานทางครอบครัวมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นทางด้านค่านิยมหรือความเชื่อของนักเรียน ผู้วิจัยจึงนำมาพิจารณา เป็นแนวทางและตั้งสมมุติฐานของการวิจัยครั้งนี้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะวิถีชีวิตต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. จรรยาบรรณไทยบางประการ แบ่งออกเป็นจรรยาบรรณทางกาย 7 ประการ ได้แก่ การยืน การเดิน การนั่ง การแสดงความเคารพ การเข้าพบผู้ใหญ่ การส่งและรับของจากผู้ใหญ่ การเฝ้าหูละละองธูลีพระบาท และจรรยาบรรณทางวาจา 7 ประการ ได้แก่ การระวังไม่กล่าววาจาเท็จ การไม่กล่าววาจาขูข่ม การไม่กล่าวคำหยาบคาย หรือไม่สุภาพ การแสดงความคิดเห็น การเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี การสำรวมวาจา การกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษและลงท้ายคำพูดว่าครับ, ค่ะ

2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณไทยบางประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคต้นปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 1 ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปทุมธานี และนครปฐม เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ

2. การแบ่งแยกนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะวิถีชีวิตแบบอนุรักษ์นิยมและนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะวิถีชีวิตแบบสมัยใหม่ถือตามคำจำกัดความของผู้วิจัย

3. ตัวแปรอื่นนอกจากลักษณะวิถีชีวิตครอบครัว 2 แบบ ไม่ได้นำมาเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำจำกัดความในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สำนึกคิดเฉพาะตัวของนักเรียนที่แสดงออกต่อคำถามซึ่งไม่เป็นการถูกหรือผิดแต่เป็นไปในทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจหรือไม่เห็นด้วย

จรรยาบรรณวิชาชีพ คือความประพฤติและกิจวัตรที่ถือว่าเรียบร้อยตามแบบประเพณีไทยอันควรประพฤติในหมู่คณะ

ลักษณะวิถีชีวิตครอบครัว หมายถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตซึ่งในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะวิถีชีวิตครอบครัวแบบอนุรักษ์นิยม คือครอบครัวไทยที่มีแบบแผนการดำเนินชีวิตตามแบบลักษณะของครอบครัวไทย เดิมที่ยึดถือรูปแบบประเพณีที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา (Traditional Value) ได้แก่ลักษณะดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก รวมทั้งญาติพี่น้องอาศัยอยู่ด้วย
2. เคารพในระบบอาวุโส และพ่อเป็นผู้นำของครอบครัว
3. ครอบครัวมีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นในสายโลหิต
4. ความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติ ได้แก่การช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกัน
5. ทุกคนในครอบครัวให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกัน
6. พ่อ แม่ และญาติพี่น้องช่วยกันอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในครอบครัว
7. มีความอบอุ่นในครอบครัว โดยมีบ้านเป็นสถานที่พักผ่อนร่วมกัน

8. พ่อ แม่ มีเวลาเอาใจใส่และดูแลลูกมาก
9. ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณีอันมีพื้นฐานมาจากพุทธศาสนา
10. เน้นค่านิยมทางจิตใจ

2. ลักษณะวิถีชีวิตครอบครัวแบบสมัยใหม่ คือครอบครัวไทยที่มีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบประเพณีเดิม ซึ่งวิถีชีวิตถูกชี้นำโดยค่านิยมตะวันตก (Modern value) ได้แก่ลักษณะดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก และ/หรือคนรับใช้
2. ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
3. ความผูกพันระหว่างสมาชิกของครอบครัวมีน้อยลงและไม่แน่นแฟ้น
4. ความสัมพันธ์ในระบบ เครือญาติมีน้อยลงต่างคนต่างอยู่จึงไม่ค่อยได้พึ่งพาอาศัยกัน
5. ยึดถือเอกัตบุคคล เน้นความเป็นอิสระ และพึ่งตนเองเป็นหลัก
6. สถาบันอื่นทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กแทน เช่น สถานรับเลี้ยงเด็ก คนรับจ้างเลี้ยงเด็ก
7. นิยมออกไปหาความสุนนอกบ้านตามสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เธค ไนต์คลับ
8. พ่อ แม่ มักจะไม่มีเวลาอยู่กับลูก เพราะต้องออกไปประกอบอาชีพ และออกสังสรรค์สังสรรค์นอกรบ้าน
9. ลดค่านิยมทางศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณีเดิมลง
10. เน้นค่านิยมทางวัตถุ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อ เป็นแนวทางแก่ครูสอนสังคมศึกษาในการส่งเสริมจรรยาบรรณตามแบบวัฒนธรรมไทย
2. เพื่อ เป็นแนวทางแก่กระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดหลักสูตรสังคมศึกษา เน้น เรื่องจรรยาบรรณไทย และส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย
3. เพื่อ เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารกิจกรรมนักเรียนและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจจะใช้ผลการวิจัยครั้งนี้ในการบริหารกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมจรรยาบรรณไทยของนักเรียนตามความเหมาะสม
4. เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย